

lig ikke, dette kan optages i een Paragraf — men jeg, det vilde være rigtigt at bestemme, at det kan af vedkommende Foresatte forbydes Krigsmænd at deltage i politiske Møders Forhandlinger, vel at mærke, i deres Forhandlinger, og at det kan befales dem at forholde sig tavse, ja endog at afholde sig fra Bisafds- og Mishagsyttringer; men naar man holder over dette, tror jeg ikke, der vil være den ringeste Fare ved at tilstede dem at være tilstede ved saadanne Møder. (Røstod: Det er for strengt!). Ja, det ærede Medlem for Bornholms Amts 1ste Valgfreds siger, det er for strengt; det viser, at jeg tidligere er bleven i høi Grad misforstaaet, idet der var dem, der troede, at jeg vilde have den fuldstændigste Frihed, men det er ikke min Mening. Naar der blev sagt, at det er for strengt, saa rinder der mig netop Noget i Hu, som jeg selv har været Vidne til. Det var i 1864, da der blev afholdt et Eftervalg i Nørresundby, og hvor det ærede Medlem, der nu repræsenterer Sorø Amts 1ste Valgfreds (Sahle), stillede sig, men ikke blev valgt, hvorimod et nuværende Medlem af Lands-thinget (Dresing) blev valgt. Der var den Gang indvarteteret i Nørresundby Soldater af 1ste Infanteriregiment, og som i den Grad tillod sig — jeg kan godt sige, paa en usømmelig Maade — at afbryde Kandidaterne og navnlig at afbryde den Kandidat, som nu har Sæde her i Salen, paa en saadan Maade, at det forekom mig, det havde været meget heldigt, om den vedkommende militære Foresatte havde kunnet udstede et Forbud, som gik ud paa, at de skulde forholde sig tavse, — ikke et Forbud mod, at de maatte være tilstede. Det er ikke saa aldeles ukendt i militære Forhold, at der eksisterer saadanne Forbud. Saaledes var det i sin Tid befalet Kadetterne paa det gamle Landkadetakademi, naar de vare i Theatret, at afholde sig fra Bisafds- og Mishagsyttringer. Der er dog Undtagelser at gøre derfra, og det er den, at en Foresat ikke skulde kunne forbyde en Undergiven at stille sig f. Ex. til Folkethingetsvalg, og det er ogsaa, forekommer det mig, i Overensstemmelse med det, der er sagt om Embedsmændene i Grundlovens § 56. Jeg har været nødsaget til at gaa nærmere ind paa at forklare mig positiot; jeg siger slet ikke, at det vil være netop saaledes; men jeg tillader mig kun at henstille det til nærmere Overveielse. Da jeg anser det for at være meget uheldigt, om Bestemmelserne i § 161 skulde blive staaende, idet jeg tror, de vilde være i Veien for en snarlig Omordning, og da Udstemmelsen af § 161, saa vidt jeg skjønner, paa ingen Maade vil kunne berede Lovforslaget Bønseligheder paa dets videre Lei herfra, skal jeg fremdeles meget ønske, at den maa blive udstemt. Jeg kan, som sagt, ikke stemme for Loven, hvis denne Paragraf bliver staaende; og jeg tror, at den høitagtede Minister maa sætte Pris paa, — jeg veed ikke, hvor Mange

der dele min Opfattelse — at dog saa Mange som muligt ville stemme for Loven, og, som den høitagtede Minister netop udtalte: Med jo større Tilslutning Loven kommer herfra, med desto større Kraft vil han kunne virke for den paa dens videre Gang i det andet Thing. Jeg skal blot henstille til den høitagtede Minister, om han ikke kan inoebefomme de Medlemmer af Udvalget, der have stillet Ændringsforslaget under Nr. 112, og jeg huffer ikke feil, naar jeg siger, at i det Samraad, Udvalget havde med Ministeren den 15de December, blev der ikke af ham reist nogen egentlig Modstand mod, at Paragrafen skulde gaa ud. — Til § 182 har jeg stillet Forslaget under Nr. 135, og det er et Forslag, som jeg helst vilde motivere ved at sige, at det motiverer sig selv. Jeg har allerede omtalt det igaar, og skal ikke omtale det videre i Dag, men jeg vil kun meddele, hvad jeg som Udvalgets Sekretær er i Stand til at oplyse, at det engang i Udvalget har havt Flertallet for sig; men det hører til de Ændringsforslag, som ere blevne borte, inden Betænkningen blev afgiven til anden Behandling, og som jeg har tilladt mig at fiske op ved tredie Behandling. Det er Grunden til, at jeg staaer alene som Forslagsstiller. — Til § 198 har jeg været Medforslagsstiller af Ændringsforslaget under Nr. 169. Det angaar nærmest den militære Rettergang, og kunde forsaavidt siges ikke streng taget at høre hjemme her. Den ærede Ordfører anbefalede det igaar, men dog paa en saadan Maade, at jeg gjerne vil udtale mig lidt nærmere derom. Den ærede Ordfører sagde, at Bestemmelsen var i og for sig urimelig og egentlig ikke passende til at optages i Straffeloven; dertil skal jeg give ham fuldstændig Ret; men ikke desto mindre syntes han ikke at lægge videre Vægt paa, om Forslaget blev vedtaget eller ikke; han mente, at det havde mere theoretisk end praktisk Betydning, og udtalte, at Resultatet i Praxis vilde blive det, at Vedkommende, der ikke søgte sig tilfreds med den arbitrære Afgjørelse, vilde af Krigsretten blive dømt strengt. Min Erfaring gaar i en noget anden Retning, og da jeg har havt den Ære at være Medlem af ikke saa ganske saa Krigsretter, tror jeg at kunne gøre den Paastand, at Krigsretterne i Almindelighed snarere ere tilbøjelige til at ville se Sagen noget mildere, og det ligger ogsaa i Forholdenes egen Natur, naar det gjælder om at indtanke for Krigsretten Straffe, som ere dikterede uden Dom, altsaa arbitrære Straffe. Saadanne Straffe dikteres nemlig i Almindelighed med ikke ganske roligt Blod. Naar derfor en Undergiven mener, at den arbitrære Straf er for streng, og han for at komme til sin fulde Ret indtanke Sagen, da forekommer det mig, at Krigsretten snarere vil overveie den med roligere Blod og snarere dømmes mildere; men naar der udtrykkelig staaer i Loven, at Straffen kan stærkes, og naar det er Praxis i dette Dødblik, at